

Na podstawie analiz przeprowadzonych na etapie diagnozy ustalono, że większość wyżej wymienionych czynników kształtuje się niezbyt korzystnie. Główną przyczyną spadku liczby ludności był utrzymujący się na wysokim poziomie odpływ migracyjny. Mimo stopniowego zmniejszania się odpływu ludności, nadal występuje ujemne saldo migracji. Zanotowany spadek liczby urodzeń wpłynął ograniczająco na przyrost naturalny. Negatywny wpływ na rozwój demograficzny ma również sytuacja społeczno-gospodarcza, a zwłaszcza trudna sytuacja na rynku pracy, wysoki poziom bezrobocia, wysokie i ciągle rosnące koszty mieszkań i utrzymania ludności.

Przy powyższych uwarunkowaniach w okresie najbliższych lat przewiduje się utrzymanie tempa przyrostu zaludnienia na dotychczasowym poziomie. Przewiduje się, że liczba mieszkańców gminy ulegnie dalszemu powolnemu spadkowi do wielkości około 3450 osób w 2010 roku.

Aby ograniczyć niekorzystne rozmiary spadku zaludnienia, należy dążyć do zahamowania procesu odpływu ludności z gminy poprzez:

- tworzenie nowych miejsc pracy,
- tworzenie zachęt do powrotu studiującej młodzieży,
- wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego,
- poprawę dostępności do usług.

3.2.2. System osadniczy

System osadniczy tworzą 32 jednostki osadnicze o charakterze typowo rolniczym równomiernie rozmieszczone na terenie gminy. Nieco mniejsze skupisko jednostek osadniczych występuje w zachodniej części gminy, gdzie wsie porozdzielane lasami są w znacznej odległości od siebie.

Najwięcej ludności zamieszkuje w następujących miejscowościach: Kulesze Kościelne, Nowe Wykno, Stare Wykno, Wnory Wiechy.

W systemie osadniczym województwa podlaskiego ośrodek gminny (Kulesze Kościelne wraz z wsiami Kulesze Podlipne i Kulesze Litewka) pełni funkcję ośrodka lokalnego.

Na terenie gminy nie występują ośrodki wspomagające, a funkcja usługowa zlokalizowana jest w ośrodku gminnym.

Zakłada się kierunki rozwoju osadnictwa:

- Wielofunkcyjny rozwój ośrodka usługowego poprzez: